Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

DOI:10.17951/we.2023.9.1.205-216 | Wschód Europy • Восток Европы • East of Europe vol 9, 1 / 2023

Oksana Shorodok
Yurii Fedkovych Chernivtsi National University
ORCID ID: https://orcid.org/0009-0005-9040-2007
e-mail: o.shorodok@chnu.edu.ua

Участь Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Університету Марії Кюрі-Склодовської у Любліні у міжнародних проєктах

Університети мають ключову роль у забезпеченні розвитку науки та технологій, підвищенні кваліфікації молодих фахівців, а також у розвитку економіки й соціального розвитку. У цьому контексті, участь університетів у міжнародних проєктах є важливим елементом їх стратегії, адже така участь є суттєвим фактором для їх розвитку та підвищення рівня конкурентоспроможності. Такі проєкти дозволяють університетам отримати доступ до новітніх технологій та методик викладання, підвищити кваліфікацію викладацького складу, залучити міжнародних студентів та викладачів, а також отримати фінансову підтримку.

Метою даного дослідження є проаналізувати участь Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Університету Марії Кюрі-Склодовської у міжнародних проєктах станом на весну 2023 року. Також у цій статті ми розглянемо переваги та виклики участі університету у міжнародних проєктах.

Отже, для чого університеттам брати участь у міжнародних проєктах і чи є це необхідністю у сучасних реаліях? Відповідь однозначно – так. І ось чому. Участь університету в міжнародних проєктах забезпечує зв'язки з іншими університетами, науковими центрами та організаціями з усього світу. Це дозволяє створювати нові можливості для студентів та викладачів, такі як обмін програмами та спільні наукові проєкти. Налагодження зав'язків між студентами та викладачами з різних вишів має ефект тісної взаємодії різних культур, міксу поглядів та комунікації, яка працює не тільки в межах вищих навчальних закладів, а й просто на міжлюдському рівні.

Участь університетів у міжнародних проєктах дозволяє привернути до своєї команди кращих спеціалістів з усього світу. А це у свою чергу сприяє отриманню нових знань та досвіду, що є важливим для підвищення рівня освіти й науки. Власне завдяки цьому наука і рухається швидкими темпами вперед.

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

Наступний аспект, який варто згадати у контексті участі університетів у міжнародних проєктах – це те, що така діяльність сприяє підвищенню рівня престижності університету в міжнародному науковому середовищі. У сучасному світі конкуренції, в тому числі й серед навчальних закладів, участь університету у міжнародних проектах є ще однією перевагою для абітурієнтів та держаних органів управління освітою.

Участь університету в міжнародних проєктах може забезпечувати фінансову підтримку від міжнародних організацій та донорів. Це може допомогти у здійсненні важливих досліджень та проєктів. Фінансовий чинник може відігравати важливу роль для збереження кадрового потенціалу університету.

Однак існують певні труднощі, які можуть стати перепоною для участі університету в міжнародних проєктах.

- Мовний бар'єр може ускладнювати спілкування та роботу міжнародних партнерів.
- Різниця в культурі може стати викликом для комунікації та співпраці з партнерами з інших країн.
- Університет може не мати достатньої підготовки та досвіду.

Розуміючи та стикаючись з такими перепонами, університет повинен робити все можливе для зменшення цих перепон: стимулювати підвищення рівня знань іноземних мов у своїх викладачів та студентів, підвищувати рівень кваліфікації, проводити тренінги серед викладацького складу по написанню проектів, допомагати їм у пошуку партнерів, тощо.

Отже розглянемо участь Чернівецького національного університету у міжнародних проєктах станом на квітень 2023 року.

Протягом останніх років Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича розвиває тісні зв'язки з навчальними, науковими, культурними та іншими закладами з понад 30 зарубіжних країн. У щорічному «Звіт ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за 2022 рік[1]» Романа Петришина зазначається, що загальна кількість угод станом на кінець 2022 рік складає 206. За 2022 рік було підписано 15 угод з вишами з різних країн[2]. У своїй доповіді ректор звертає увагу, що з початком російської агресії всі угоди з російськими та білоруськими закладами вищої освіти були розірвані ЧНУ ім. Ю. Федьковича в односторонньому порядку[3].

З 2011 року ЧНУ ім. Ю. Федьковича бере участь у програмі **TEMPUS.** За цією програмою було реалізовано такі проєкти: «Розбудова партнерства між університетом та підприємством задля навчання на основі компетентністного підходу у Ві-

[1] Звіт ректора Чернівецького національного університету Петришина Р. http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/02%20strukt_univ/01%20rector, inf. 30 VI 2023.

[2] *Ibidem.*

[3] *Ibidem.*

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

рменії, Грузії та Україні» (CAP4COM)[4], «Національна система забезпечення якості та взаємної довіри в системі вищої освіти України» (TRUST)[5], «Мережа підприємців-випускників» (EANET)[6], «Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів у країнах Східного партнерства через культурні та структурні перетворення» (PICASA)[7], «Крос-медіа та якісна журналістика»[8].

У рамках Спільних операційних програм Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013 рр. було реалізовано 3 проєкти[9].

ERASMUS+ – це програма міжнародної співпраці Європейського Союзу з іншими країнами світу у сфері освіти, молоді та спорту.

У цьому контексті варто згадати про реалізацію програми **JEAN MONNET** «Наближаючись до всебічних знань про європейську інтеграцію в Україні»[10], проєкт DoEU «Будуємо Європу разом: європейська єдність та інтеграційні процеси»[11], «European Union and its neighbourhood. Network for enhancing EU's actorness in the eastern borderlands» (ENACTED)[12], які були успішно реалізовані.

Також з 2011 рок у ЧНУ імені Юрія Федьковича і до тепер бере участь у **ERASMUS MUNDUS** – програмах обміну для студентів та викладачів з інших країн Європейського Союзу. У рамках цієї програми проводяться спільні наукові проєкти, стажування та інші активності. Так було реалізовано наступні проєкти: EMERGE – Erasmus Mundus European Mobility with Neighboring Region in the East: Ukraine, Moldova, Belarus[13], EMP-AIM Erasmus Mundus Partnership for Belarus, Ukraine and Moldova[14], IANUS – Inter-academic network ERASMUS MUNDUS[15],

---

4 Cap4com. http://cap4com.eu/, inf. 30 VI 2023.

5 Національна система забезпечення якості та взаємної довіри в системі вищої освіти України, http://www.dovira.eu/, inf. 30 VI 2023.

6 Мережа підприємців-випускників,http://tempuseanet.info/, inf. 30 VI 2023.

7 Сприяння інтернаціоналізації вищих навчальних закладів у країнах Східного партнерства через культурні та структурні перетворення, http://www.ysu.am/international/en/1392194889, inf. 30 VI 2023.

8 Міжнародна діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/vtileni-proiekty/tempus-proiekty/, inf. 30 VI 2023.

9 Міжнародна діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/vtileni-proiekty/transkordonna-prohrama-rumuniia-ukraina-respublika-moldova-2007-2013-rr/, inf. 30 VI 2023.

10 Кафедра Жана Моне, http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/jeanmonnet, inf. 30 VI 2023.

11 Doing Europe, https://doingeurope.net/, inf. 30 VI 2023.

12 Європейський Союз та його сусіди. Мережа для активізації участі ЄС на східних кордонах (ENACTED), http://www.interrel.chnu.edu.ua/index.php?page=ua&data[3078][id]=9698, inf. 30 VI 2023.

13 Програма Еразмуз Мундус, https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/vtileni-proiekty/prohrama-erazmus-mundus/, inf. 30 VI 2023.

14 *Ibidem.*

15 *Ibidem.*

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

EUROEAST– Erasmus Mundus Action 2 2012 Lot 5[16], HUMERIA – Cooperation on HUManities, Education, Research, International relations and Arts between EU and ENPI HEIs[17], IANUS II – Inter-academic network ERASMUS MUNDUS II[18].

ERASMUS+KA1 – це напрям створення можливостей для індивідуальної міжнародної мобільності представників закладів вищої освіти, зокрема:

- для студентів усіх освітніх рівнів за усіма галузями знань участь у мобільності є можливістю навчатися або стажуватися за кордоном у межах навчання за основною освітньою програмою у ЗВО;
- для працівників освітніх закладів мобільність сприяє обміну досвідом та професійному зростанню.

Варто сказати, що у своєму щорічному звіті ректор ЧНУ ім. Ю. Федьковича наголосив, що мобільність співробітників та студентів університету мала позитивну динаміку. В останні роки за різноманітними освітніми та науковими програмами, міжуніверситетськими угодами, а також стипендіями різних фондів за кордоном навчалися та стажувалися понад 1 700 студентів ЧНУ ім.Ю. Федьковича. З них семестровий курс навчання або навчання в магістратурі у зарубіжних навчальних закладах, здебільшого в університетах-партнерах, пройшли близько 450 студентів – Університет м. Єна, Любек та Аугсбург (Німеччина), Університет м. Гронінген (Нідерланди), університети м. Грац та Клагенфурт (Австрія), Варшавський, Лодзький, Ягеллонський та Щецинський університети, Краківська політехніка та Краківський педагогічний університет, Поморська академія м. Слупськ (Польща), Ясський та Сучавський університети (Румунія), Університет Норд м. Будо та Інститут Сандала (Норвегія)[19].

За останні 5 років у закордонних відрядженнях побували 2 985 співробітників, науковців та студентів, які взяли участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, стажуваннях, навчанні, у виконанні спільних наукових досліджень і проєктів, читанні лекцій та інше.

Динаміка закордонних відряджень співробітників, викладачів та студентів ЧНУ:

- 2018 рік – 812;
- 2019 рік – 1151;
- 2020 рік – 214;
- 2021 рік – 291;
- 2022 рік – 589[20].

З цих даних ми бачимо, що обмеження, пов'язані з Covid -19 у 2020–2021 скоротило мобільність викладачів, співробітників та студентів майже у 5 разів. У 2022

[16] *Ibidem.*
[17] *Ibidem.*
[18] *Ibidem.*
[19] Звіт ректора Чернівецького національного університету Петришина Р. http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/02%20strukt_univ/01%20rector, inf. 30 VI 2023.
[20] *Ibidem.*

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

році рівень «доковідної» мобільності тільки починає відновлюватися. Крім того, ця мобільність може збільшуватися, що спричинено збільшенням програм та можливостей для українців.

Досить велика кількість студентів та викладачів приїжджали до ЧНУ ім. Ю. Федьковича в рамках міжнародних проєктів та договорів. Так, за останні 5 років у ЧНУ ім. Ю. Федьковича було прийнято 1 531 співробітників та студентів вишів-партнерів.

Динаміка прийомів співробітників, викладачів та студентів закордонних ЗВО-партнерів:

- 2018 рік – 534;
- 2019 рік – 767;
- 2020 рік – 28;
- 2021 рік – 118;
- 2022 рік – 84[21].

Тут ми також простежуємо вплив пандемії 2020–2021 рр. та початку повномасштабної війни росії[22] проти України 2022 на кількість студентів та викладачів, які змогли скористатися можливістю програм мобільності то обміну.

Ще один напрям міжнародних програм **ERASMUS+KA2.** Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича бере участь у таких проєктах **ERASMUS+KA2:** Quality Assurance System in Ukraine: Development on the Base of ENQA Standards and Guidelines (QUAERE)[23], Internet of Things: Emerging Curriculum for Industry and Human Applications (ALIOT) [24], Mediation: Training and Society Transformation (MEDIATS)[25], Digital Competences Framework for Ukrainian Teachers and Other Citizens (dComFra)[26], Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism (DESTIN)[27], International Students Adaptation and Integration (INTERADIS)[28], Accelerate: Accessible Immersive Learning

[21] *Ibidem.*

[22] Тут і далі в тексті статті назва країни-агресора написана Авторкою з малої літери, що Національна комісія зі стандартів державної мови України не кваліфікує як відхилення від норми (протокол №83 від 15 IX 2023) – *Ред.*

[23] QUAERE, https://quaere.pwr.edu.pl/, inf. 30 VI 2023.

[24] ALIOT, https://aliot.eu.org/, inf. 30 VI 2023.

[25] Mediat. Mediation; Training and Society Transformation, https://mediatsproject.wixsite.com/mediats, inf. 30 VI 2023.

[26] DcomFra.Didgital competence framework for Ukrainian teachers and the other citizens, https://dcomfra.vdu.lt/, inf. 30 VI 2023.

[27] Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм, http://www.destin-project.info, inf. 30 VI 2023.

[28] INTERADIS.International Students Adaptation and Integration, https://interadiscoordinat.wixsite.com/interadis, inf. 30 VI 2023.

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

for Art and Design (ACCELERATE)[29], LATILL (Level-Adequate Texts in Language Learning)[30].

Тепер розглянемо участь у міжнародних проєктах Університету Марії Кюрі Склодовської у Любліні (UMCS). Варто відзначити, що університет приділяє величезну увагу міжнародній співпраці та участі UMCS у міжнародних проєктах. Ключовим документом, що підтверджує міжнародну спрямованість, є «Стратегічна програма інтернаціоналізації досліджень UMCS на 2020–2024 роки»[31]. У даному документі визначено ключові цілі університету у міжнародній діяльності. Перша – активізація діяльності у сфері міжнародних наукових грантів. Друга – більша інтернаціоналізація кадрового потенціалу. Третя ціль – поширення наукових досліджень та художніх творів за кордоном та підвищення репутації Університету Марії Кюрі-Склодовської на міжнародній арені[32]. Всі ці цілі взаємопов'язані та взаємодоповнюючі. Але, очевидно, що міжнародні гранти надають фінансову можливість реалізовувати проєкти й рухати науку та міжнародну співпрацю вперед.

Університет Марії Кюрі-Склодовської має величезний досвід участі у міжнародних проєктах. Він уже реалізовував та реалізовує на даному етапі проєкти в рамках таких програм як :

- **Erasmus+** – програма Європейського Союзу з підтримки освіти, підготовки, молоді та спорту.
- **Horizon 2020** – це програма Європейського Союзу з фінансування наукових досліджень та інновацій. UMCS бере участь у декількох проєктах Horizon 2020, зокрема у проєктах, що стосуються біоенергетики, екології та інформаційних технологій.
- **COST** – це програма міжнародної науково-технічної співпраці, яка фінансує наукові мережі та координаційні дії між країнами. UMCS бере участь у декількох COST-проєктах, зокрема у проєктах з питань біології, фізики та математики.
- **Tempus** – це програма Європейського Союзу з підтримки реформ у вищій освіті в країнах Східної Європи, Центральної Азії та Середнього Сходу. UMCS брав участь у декількох Tempus-проєктах, зокрема у проєкті з питань розвитку підприємницької освіти в Україні.

Станом на березень 2023 року Університет Марії Кюрі Слодовської реалізовує 18 міжнародних проєктів у різних галузях. Це: «Модифікації біовугілля та відпо-

[29] Accessible Immersive Learning for Art and Design, https://www.immersiveartdesign.net/, inf. 30 VI 2023.

[30] LATILLhttps://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/erazmusplus-ka2/latill/, inf. 30 VI 2023.

[31] Strategiczny Program Umiędzynarodowienia Badań UMCS na lata 2020–2024, Lublin, czerwiec 2020, s. 7.

[32] *Ibidem.*

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

відні наслідки для навколишнього середовища»[33], «Мова кіберзалякування: форми та механізми онлайн-упереджень та дискримінації в анотованих порівнянних корпусах португальської та англійської мов»[34], «Сталий розвиток міст в Європейській Арктиці. Розвиток транснаціонального виміру управління в периферійних регіонах (SUDEA)»[35], «Безпечна мобільність – виявлення прогалин у соціальному захисті відряджених працівників (SMUG)»[36], «Ochrona podstawowych praw przy wykorzystywaniu technologii cyfrowych w usługach e-zdrowia (REINITIALISE)»[37], «Навчальна мережа з питань космічної погоди (SWATNET)»[38], «Подолання розриву між фіторемедіаційними рішеннями для вирощування енергетичних культур на забруднених землях і виробництвом чистого біопалива (GOLD)»[39], «У пошуках минулого: історична політика в Об'єднаній Європі та її околицях (актори, діяльність, наслідки / кінець 80-х – 2020)»[40], «Відмінності у фінансових рішеннях між сімейними та несімейними підприємствами: приклад компаній, що котируються на фондовій біржі в Центральній та Східній Європі»[41], «Дослідження ви-

[33] Modyfikacje biowęgla i związane z tym implikacje dla środowiska, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/modyfikacje-biowegla-i-zwiazane-z-tym-implikacje-dla-srodowiska/, inf. 30 VI 2023.

[34] The Language of Cyberbullying: Forms and Mechanisms of Online Prejudice and Discrimination in Annotated Comparable Corpora of Portugeese and English, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/the-language-of-cyberbullying-forms-and-mechanisms-of-online-prejudice-and-discrimination-in-annotated-comparable-corpora-of-portugeese-and-english/, inf. 30 VI 2023.

[35] Zrównoważony rozwój miast w Arktyce europejskiej. Rozwój transnarodowego wymiaru zarządzania w regionach peryferyjnych (SUDEA), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/zrownowazony-rozwoj-miast-w-arktyce-europejskiej-rozwoj-transnarodowego-wymiaru-zarzadzania-w-regionach-peryferyjnych//, inf. 30 VI 2023.

[36] Secure Mobility – Uncovering Gaps in the Social Protection of Posted Workers (SMUG), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/secure-mobility-uncovering-gaps-in-the-social-protection-of-posted-workers-smug/, inf. 30 VI 2023.

[37] Ochrona podstawowych praw przy wykorzystywaniu technologii cyfrowych w usługach e-zdrowia (REINITIALISE), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/ochrona-podstawowych-praw-przy-wykorzystywaniu-technologii-cyfrowych-w-uslugach-e-zdrowia-reinitialise/, inf. 30 VI 2023.

[38] Space Weather Awareness Training Network (SWATNET), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/space-weather-awareness-training-network-swatnet/

[39] Bridging the gap between phytoremediation solutions on growing energy crops on contaminated lands and clean biofuel production (GOLD), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/bridging-the-gap-between-phytoremediation-solutions-on-growing-energy-crops-on-contaminated-lands-and-clean-biofuel-production-gold/, inf. 30 VI 2023.

[40] Poszukiwanie przeszłości: Polityka historyczna w Zjednoczonej Europie i otoczeniu (aktorzy, działania, skutki / koniec lat 80-tych – 2020), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/poszukiwanie-przeszlosci-polityka-historyczna-w-zjednoczonej-europie-i-otoczeniu-aktorzy-dzialania-skutki-koniec-lat-80-tych-2020/, inf. 30 VI 2023.

[41] Różnice w decyzjach finansowych pomiędzy firmami rodzinnymi a nierodzinnymi: przykład firm notowanych na giełdzie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, https://projektybadawcze.umcs.

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

далення та долі ефірів фталату в системі ґрунт-овочі з використанням ендофітної бактеріальної флори, іммобілізованої на біовугіллі»[42], «Прискорення інновацій та підприємницької майстерності у вищих навчальних закладах»[43], «Роль парних взаємодій у процесі спонтанного поділу атомних ядер (INSPaIRING)»[44], «Поняття БАТЬКІВЩИНА та РАДЗІМА у свідомості поляків та білорусів. Етнолінгвістичне дослідження»[45], «Мережа інтегрованих спостережень кріосфери на Свальбарді (CRIOS)»[46].

Для нас, українців, особливим цікавими є проєкти, які реалізуються з партнерами з України. На даний час це є «Польсько-українська синергія для дослідження субнанометричної структури біосенсорів»[47], «Спеціальна стипендіальна програма NCN для України» [48], «Спеціальна програма НУЦ України»[49]. Особливу увагу привернув проєкт, в якому бере участь Університет Марії Кюрі-Склодовської «Багаторівневе управління гуманітарною кризою, спричиненою російською агресією проти України, на прикладі дій у Люблінському воєводстві (PL) та Волинській області (UA)»[50] партнером є Волинський національний університет ім. Лесі Українки.

---

pl/miedzynarodowe/inspiracje/roznice-w-decyzjach-finansowych-pomiedzy-firmami-rodzinnymi-a-nierodzinnymi-przyklad-firm-notowanych-na-gieldzie-w-krajach-europy-srodkowo-wschodniej/, inf. 30 VI 2023.

42 Badania usuwania i losów estrów ftalanów w systemie gleba-warzywa przy zastosowaniu flory bakteryjnej endofitycznej immobilizowanej na biowęglu, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/badania-usuwania-i-losow-estrow-ftalanow-w-systemie-gleba-warzywa-przy-zastosowaniu-flory-bakteryjnej-endofitycznej-immobilizowanej-na-bioweglu/, inf. 30 VI 2023.

43 Accelerating Innovation and Entrepreneurial Excellence in Higher Education Institutes, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/eit-hei-initiative/, inf. 30 VI 2023.

44 Rola oddziaływań pairing w procesie spontanicznego rozszczepienia jąder atomowych (INSPaIRING), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/polonez-bis-1/, inf. 30 VI 2023.

45 Koncept OJCZYZNA i РАДЗІМА w świadomości Polaków i Białorusinów. Studium etnolingwistyczne, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/koncept-ojczyzna-i-%d1%80%d0%b0%d0%b4%d0%b7%d1%96%d0%bc%d0%b0-w-swiadomosci-polakow-i-bialorusinow-studium-etnolingwistyczne/, inf. 30 VI 2023.

46 CRIOS Cryosphere Integrated Observatory Network on Svalbard, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/crios-cryosphere-integrated-observatory-network-on-svalbard/, inf. 30 VI 2023.

47 Polsko-Ukraińska synergia dla badań sub-nanometrycznej struktury biosensorów, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/polsko-ukrainska-synergia-dla-badan-sub-nanometrycznej-struktury-biosensorow/, inf. 30 VI 2023.

48 Specjalny program stypendialny NCN dla Ukrainy, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/specjalny-program-stypendialny-ncn-dla-ukrainy/, inf. 30 VI 2023.

49 Program specjalny Narodowego Centrum Nauki dla Ukrainy, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/national-science-centres-special-program-for-ukraine/, inf. 30 VI 2023.

50 Wielopoziomowe zarządzanie kryzysem humanitarnym wywołanym przez rosyjską agresję na Ukrainę na przykładzie działań w województwie lubelskim (PL) i obwodzie wołyńskim (UA), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/wielopoziomowe-zarzadzanie-

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

Це показує, що університет досить швидко відреагував на російську-українську війну, створивши такий проєкт.

Отже, проаналізувавши участь Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Університету імені Марії-Кюрі Склодовської у Любліні у міжнародних проектах, можна відзначити збільшення кількості проектів, до яких залучені дані університети. Covid-19 став викликом, в тому числі, і для міжнародної діяльності університетів, змусивши швидко реагувати та корегувати заплановану діяльність в рамках проєктів. Важливим є висвітлення результатів проєкту для ознайомлення на сайтах університетів.

Хоча між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та Університетом Марії-Кюрі Склодовської у Любліні підписана двостороння угода, проте вони не беруть участі у спільному міжнародному проекті. Вважаю, що співпраця між університетами саме в рамках міжнародних проєктів мала б позитивні результати для обох сторін. Тому університетам варто було б написати та подати спільні проєкти на гранти.

Резюме: Участь університетів у міжнародних проєктах на сьогоднішній день є пріоритетним напрямком розвитку університетів. Безперечно, є низка переваг у реалізації таких проєктів – це і підвищення наукової діяльності університетів, обмін досвідом та набуття нових знань, підвищення іміджу університету. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та Університет Марії-Кюрі Склодовської в Любліні мають великий досвід впровадження міжнародних проєктів. На майбутнє є потенціал впровадження спільного міжнародного проєкту.
Ключові слова: міжнародний проєкт, двосторонні відносини між університетами, гранди для освіти

Participation of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University and Maria Curie-Sklodowska University in Lublin in international projects

Abstract: Participation of universities in international projects is currently a priority direction for their development. Undoubtedly, there are a number of advantages in implementing such projects – this includes an increase in the scientific activity of universities, exchange of experience and acquisition of new knowledge, and an improvement in the university's image. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University and Maria Curie-Sklodowska University in Lublin have extensive experience in implementing international projects. There is potential for the implementation of a joint international project in the future.
Keywords: international project, bilateral relations between universities, grants for education

kryzysem-humanitarnym-wywolanym-przez-rosyjska-agresje-na-ukraine-na-przykladzie-dzialan-w-wojewodztwie-lubelskim-pl-i-obwodzie-wolynskim-ua/, inf. 30 VI 2023.

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

Udział Czerniowieckiego Narodowego Uniwersytetu im. Jurija Fedkowycza oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w projektach międzynarodowych

Streszczenie: Udział uniwersytetów w międzynarodowych projektach jest obecnie priorytetowym kierunkiem rozwoju uczelni. Niewątpliwie istnieje wiele korzyści z realizacji takich projektów – to podniesienie aktywności naukowej uniwersytetów, wymiana doświadczeń i zdobycie nowych umiejętności, a także podniesienie wizerunku uniwersytetu. Czerniowiecki Narodowy Uniwersytet imienia Jurija Fedkowycza oraz Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej posiadają duże doświadczenie w wdrażaniu międzynarodowych projektów. W przyszłości istnieje potencjał do realizacji wspólnego międzynarodowego projektu.

Słowa kluczowe: międzynarodowy projekt, dwustronne relacje między uniwersytetami, dotacje na edukację

Bibliografia

Accelerating Innovation and Entrepreneurial Excellence in Higher Education Institutes, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/eit-hei-initiative/

Accessible Immersive Learning for Art and Design, https://www.immersiveartdesign.net/

ALIOT, https://aliot.eu.org/

Badania usuwania i losów estrów ftalanów w systemie gleba-warzywa przy zastosowaniu flory bakteryjnej endofitycznej immobilizowanej na biowęglu.

Bridging the gap between phytoremediation solutions on growing energy crops on contaminated lands and clean biofuel production (GOLD).

CRIOS Cryosphere Integrated Observatory Network on Svalbard.

DcomFra.Didgital competence framework for Ukrainian teachers and the other citizens, https://dcomfra.vdu.lt/

Doing Europe, https://doingeurope.net/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/badania-usuwania-i-losow-estrow-ftalanow-w-systemie-gleba-warzywa-przy-zastosowaniu-flory-bakteryjnej-endofitycznej-immobilizowanej-na-bioweglu/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/bridging-the-gap-between-phytoremediation-solutions-on-growing-energy-crops-on-contaminated-lands-and-clean-biofuel-production-gold/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/crios-cryosphere-integrated-observatory-network-on-svalbard/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/koncept-ojczyzna-i-%d1%80%d0%b0%d0%b4%d0%b7%d1%96%d0%bc%d0%b0-w-swiadomosci-polakow-i-bialorusinow-studium-etnolingwistyczne/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/national-science-centres-special-program-for-ukraine/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/ochrona-podstawowych-praw-przy-wykorzystywaniu-technologii-cyfrowych-w-uslugach-e-zdrowia-reinitialise/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/polonez-bis-1/

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/polsko-ukrainska-synergia-dla-badan-sub-nanometrycznej-struktury-biosensorow/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/poszukiwanie-przeszlosci-polityka-historyczna-w-zjednoczonej-europie-i-otoczeniu-aktorzy-dzialania-skutki-koniec-lat-80-tych-2020/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/roznice-w-decyzjach-finansowych-pomiedzy-firmami-rodzinnymi-a-nierodzinnymi-przyklad-firm-notowanych-na-gieldzie-w-krajach-europy-srodkowo-wschodniej/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/secure-mobility-uncovering-gaps-in-the-social-protection-of-posted-workers-smug/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/space-weather-awareness-training-network-swatnet/

https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/specjalny-program-stypendialny-ncn-dla-ukrainy/

INTERADIS.International Students Adaptation and Integration, https://interadiscoordinat.wixsite.com/interadis

Kafedra Jean'a Monnet, http://www.politicalscience.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/jeanmonnet

Koncept OJCZYZNA i РАДЗІМА w świadomości Polaków i Białorusinów. Studium etnolingwistyczne.

LATILLhttps://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/erazmusplus-ka2/latill/

Mediat. Mediation; Training and Society Transformation, https://mediatsproject.wixsite.com/mediats

Merezha pidpryyemtsiv-vypusknykiv, http://tempuseanet.info/

Mizhnarodna diyal'nist' Chernivets'koho natsional'noho universytetu imeni Yuriya Fed'kovycha, https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/vtileni-proiekty/tempus-proiekty/

Mizhnarodna diyal'nist' Chernivets'koho natsional'noho universytetu imeni Yuriya Fed'kovycha, https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/vtileni-proiekty/transkordonna-prohrama-rumuniia-ukraina-respublika-moldova-2007-2013-rr/

Modyfikacje biowęgla i związane z tym implikacje dla środowiska, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/modyfikacje-biowegla-i-zwiazane-z-tym-implikacje-dla-srodowiska/

Natsional'na systema zabezpechennya yakosti ta vzayemnoyi doviry v systemi vyshchoyi osvity Ukrayiny, http://www.dovira.eu/

Ochrona podstawowych praw przy wykorzystywaniu technologii cyfrowych w usługach e-zdrowia (RE-INITIALISE).

Polsko-Ukraińska synergia dla badań sub-nanometrycznej struktury biosensorów.

Poszukiwanie przeszłości: Polityka historyczna w Zjednoczonej Europie i otoczeniu (aktorzy, działania, skutki / koniec lat 80-tych – 2020).

Program specjalny Narodowego Centrum Nauki dla Ukrainy.

Prohrama Erazmuz Mundus, https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/mizhnarodni-proiekty/vtileni-proiekty/prohrama-erazmus-mundus/

QUAERE, https://quaere.pwr.edu.pl/

Rola oddziaływań pairing w procesie spontanicznego rozszczepienia jąder atomowych (INSPaIRING).

Różnice w decyzjach finansowych pomiędzy firmami rodzinnymi a nierodzinnymi: przykład firm notowanych na giełdzie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Pobrane z czasopisma Wschód Europy **http://journals.umcs.pl/we**
Data: 23/11/2026 04:44:34

Secure Mobility – Uncovering Gaps in the Social Protection of Posted Workers (SMUG).

Space Weather Awareness Training Network (SWATNET).

Specjalny program stypendialny NCN dla Ukrainy.

Spryyannya internatsionalizatsiyi vyshchykh navchal'nykh zakladiv u krayinakh Skhidnoho partnerstva cherez kul'turni ta strukturni peretvorennya, http://www.ysu.am/international/en/1392194889.

Strategiczny Program Umiędzynarodowienia Badań UMCS na lata 2020–2024, Lublin, czerwiec 2020, s. 7.

The Language of Cyberbullying: Forms and Mechanisms of Online Prejudice and Discrimination in Annotated Comparable Corpora of Portugeese and English, https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/the-language-of-cyberbullying-forms-and-mechanisms-of-online-prejudice-and-discrimination-in-annotated-comparable-corpora-of-portugeese-and-english/

Wielopoziomowe zarządzanie kryzysem humanitarnym wywołanym przez rosyjską agresję na Ukrainę na przykładzie działań w województwie lubelskim (PL) i obwodzie wołyńskim (UA), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/wielopoziomowe-zarzadzanie-kryzysem-humanitarnym-wywolanym-przez-rosyjska-agresje-na-ukraine-na-przykladzie-dzialan-w-wojewodztwie-lubelskim-pl-i-obwodzie-wolynskim-ua/

Yevropeys'kyy Soyuz ta yoho susidy. Merezha dlya aktyvizatsiyi uchasti YeS na skhidnykh kordonakh (ENACTED), http://www.interrel.chnu.edu.ua/index.php?page=ua&data[3078][id]=9698

Zhurnalists'ka osvita zadlya demokratiyi v Ukrayini: rozrobka standartiv, dobrochesnist' ta profesionalizm, http://www.destin-project.info

Zrównoważony rozwój miast w Arktyce europejskiej. Rozwój transnarodowego wymiaru zarządzania w regionach peryferyjnych (SUDEA), https://projektybadawcze.umcs.pl/miedzynarodowe/inspiracje/zrownowazony-rozwoj-miast-w-arktyce-europejskiej-rozwoj-transnarodowego-wymiaru-zarzadzania-w-regionach-peryferyjnych/

Zvit rektora Chernivets'koho natsional'noho universytetu Petryshyna R., http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/02%20strukt_univ/01%20rector